Читання

Розділ 3. Збагачуємося скарбами усної народної творчості

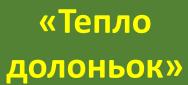
Веселе слово. Народні усмішки. Записав Борис Грінченко. Швачка. Син та мати.

Емоційне налаштування.

Доброго ранку, сонце і вітер!
Доброго ранку, ліси і поля!
Доброго ранку, плането
Земля!
А всім присутнім
Зичимо здоров'я і добра!
А тепер до роботи
Братись пора!

- Потріть свої долоньки і відчуй тепло. Подаруй усмішку та тепло своїх долоньок одне одному.

Вправи на постановку дихання та розвиток артикуляції.

«Понюхайте квітку»

❖ Уявіть, що перед вами запашна квітка. Видихніть і зробіть глибокий вдих неначе ви нюхаєте запашну квітку на лузі.

Вправи на постановку дихання та розвиток артикуляції.

«Запросимо тишу в клас» Прикладіть вказівний палець до губ та скажіть: «Тш-ш-ш...».

«Задми свічки»

- Уявіть, що перед вами — іменинний торт. На ньому багато маленьких свічок. Зробіть глибокий вдих і намагайтеся задути якомога більше свічок.

Повідомлення теми уроку

Будемо вчитися аналізувати ці твори.

Повідомлення теми уроку

Народні усмішки — невеликі за розміром дотепні гумористичні твори, у яких висміюються негативні явища людського життя.

Повідомлення теми уроку

Чимало влучних, цікавих народних усмішок зібрав славетний український письменник і педагог Борис ГРІНЧЕНКО (1863—1910). Він відомий як автор словника української мови, читанки «Рідне слово», «Української граматики», за якими вчилося не одне покоління дітей. Прочитай народні усмішки, записані Борисом Грінченком.

Знайомтесь - український письменник і педагог Борис ГРІНЧЕНКО (1863–1910)

Борис Грінченко славетний український письменник і педагог.

Народився Борис Дмитрович Грінченко 9 грудня 1863 року на хуторі Вільховий Яр поблизу села Руські Тишки, тепер Харківського району Харківської області, в родині збіднілих дрібнопомісних дворян.

Нестримний потяг до знань, любов до слова, бажання оволодіти законами прекрасного виявилися у хлопця ще з раннього дитинства. Він багато і натхненно читає.

3 раннього дитинства стає помітним, що в сім'ї з'явилася незвичайна дитина: обдарована багатьма талантами. Насамперед, літературним. Починаючи з 6-літнього віку, хлопчик складає казки, вірші, байки; малює, ілюструючи саморобні газети та журнали.

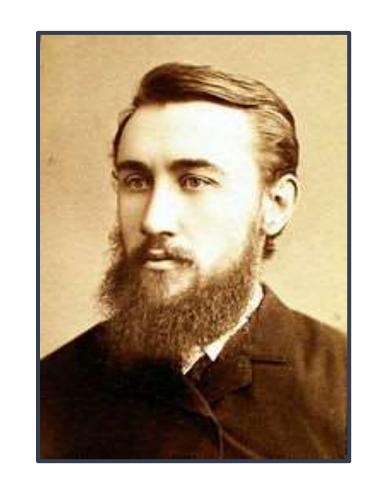
Грамоті він навчився в сім'ї і досить рано - перечитав все, що було в батьківській бібліотеці і під впливом прочитаного почав писати вірші.

3 одинадцятирічного віку Бориса віддали в середню школу в Харкові. Тут він продовжує свою "літературну" діяльність: "видає", крім російського, і український журнал, глибше знайомиться з літературою, народною творчістю.

"Першими літературними вчителями" Б. Грінченко називає В. Скотта, Д. Байрона, В. Гюго, О. Пушкіна, М. Некрасова, О. Кольцова.

Однак доля розпорядилася так, що навчальний заклад Б. Грінченкові не випало закінчити: за читання забороненої літератури його було виключено зі школи й ув'язнено.

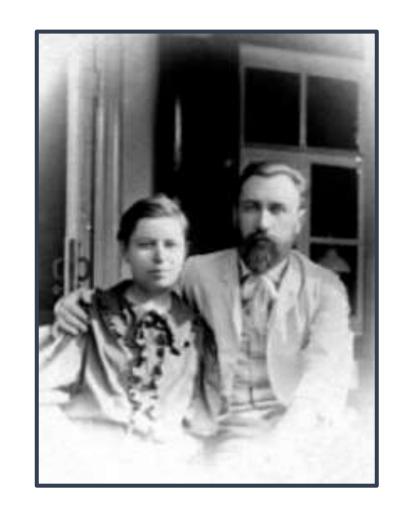
П'ятнадцятирічному юнакові довелося пережити допити, знущання, холод і голод. Зрозумівши, що поліція нічого не доб'ється, його було звільнено під наглядом батька.

Умов для продовження навчання більше не було: підірване здоров'я, матеріальні нестатки.

Він зумів, не маючи ніякої освіти, скласти іспити на звання народного вчителя при Харківському університеті. З цього моменту (1881 року) почалася його освітньо-педагогічна діяльність, яка тривала до 1893 року. Він вчителював у селах Харківщини, Сумщини, Катерино-славщини, продовжуючи писати.

Виходять у світ його поетичні збірки «Пісні Василя Чайченка» (1884 р), «Під хмарним небом» (1893 р.), «Серед темної ночі» (1901 р.), і «Під тихими вербами» (1902 р.), публікує п'єси «Лісні зорі» (1897 р.), «Нахмарило» (1897 р.), «Степовий гість» (1898 р.), «Серед бурі» (1899 р.), «На громадській роботі» (1901 р.) та ін.

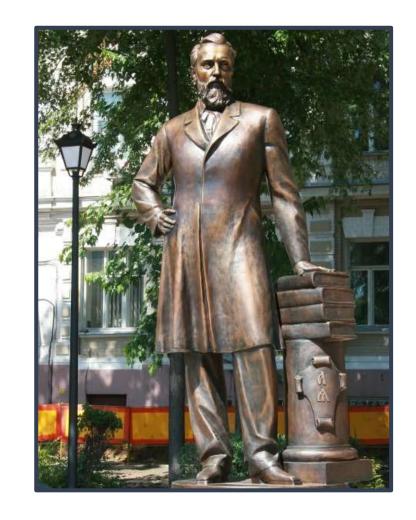

Народний меморіально-літературний музей Бориса Грінченка на Луганщині

Борис Грінченко - автор фундаментальних етнографічних, мовознавчих, літературознавчих, педагогічних праць, історичних нарисів, перших підручників з української мови й літератури, зокрема «Рідного слова» — книжки для читання в школі. Укладач чотиритомного тлумачного «Словаря української мови».

Іменем Б.Грінченка названо Київський педагогічний університет.

Знайомтесь - український письменник і педагог Борис ГРІНЧЕНКО (1863—1910)

Опрацювання тексту народної усмішки «Швачка». Читання тексту вчителем.

ШВАЧКА

- Шиєш, дівонько?
- Шию.
- А поротимеш скоро?
- Ось тільки ниточку дошию.

Опрацювання тексту народної усмішки «Син та мати». Читання тексту вчителем.

СИН ТА МАТИ

- Сину, піди стовчи жита на кашу!
- Ох, мамо, дуже спина заболіла!
- Сину, іди снідати кашу!
- А де ж це, мамо, ложка велика?

Читання тексту учнями. Бесіда за змістом тексту з елементами вибіркового читання.

Рефлексія. Вправа «Відкритий мікрофон».

- Сьогодні я прочитав (ла) про...
- Було цікаво дізнатися...
- Було складно...
- Я зрозумів(*ла*), що...
- Тепер я зможу...
- Я навчився(лася)...
- У мене вийшло...
- Я зміг (змогла)...

Рухлива вправа

Пояснення домашнього завдання.

Підручник с. 45

Прочитай народні усмішки. Знайди або запитай у дорослих, які ще народні усмішки вони знають.

На уроці мені дуже сподобалось.

На уроці мені сподобалось.

На уроці мені не сподобалось.

Рефлексія. Створимо пірамідку нашого настрою.

